

HT2014 – VT2015

Kursanalys MSFM31 Medicinsk strålningsfysik – klinisk praktik och lagstiftning

Lena Jönsson

Beskrivning av delkursen

Kursen består av fyra praktikperioder under vardera tre veckor. Tidigare har studenterna gjort hela sin praktik antingen i Lund eller i Malmö. Från och med hösten 2012 har studenterna fått delta i verksamheterna i både Lund och Malmö samt även göra kortare besök i Helsingborg och Kristianstad.

Efter varje treveckorspraktik samlas studenterna och har en gemensam temavecka där olika områden såsom medicinsk etik, bildkommunikation, patientsäkerhet och offentlig upphandling behandlas. Studenterna har även ett genomgående tema om lagstiftning som återkommer under samtliga fyra temaveckor. Under kursen ska de även skriva en praktikportfolio. De sista veckorna på kursen är avsatta till färdigställande av praktikportfolion och ev. komplettering av de olika uppgifter som ges under temaveckorna.

Vidtagna åtgärder under hösten 2014 efter föregående kursvärdering

- Ett utökat samarbete med Helsingborg och/eller Kristianstad har skett under årets praktik för att studenterna även ska få ta del av verksamheten på de något mindre sjukhusen i regionen.
- Under praktiken ska studenterna arbeta med något mindre projekt som sedan redovisas genom en muntlig presentation för personalen på någon avdelning. På grund av ett missförstånd från praktikhandledarnas sida, fick endast några av studenterna möjlighet att göra denna muntliga presentation under hösten 2013. Under hösten 2014 planerades detta in före kursstart så att alla studenter gjorde sitt arbete med efterföljande muntlig presentation under sista praktikperioden. Alla handledare var då informerade om detta och studenterna hade under denna period färre uppgifter att förbereda inför sista temaveckan och därmed bättre möjlighet att arbeta med presentationen.
- Under hösten har även ett kommunikationsmoment införts på kursen i samband med LU:s kommunikationsprojekt KomNU. Detta kommer att vidareutvecklas under kommande termin.
- Det som är återkommande under praktikperioderna, både årets och tidigare år, är att studenterna vill vara aktiva och få utföra så mycket som möjligt av olika arbetsuppgifter. Dock är detta svårt att helt tillgodose pga sjukhusfysikerarbetets karaktär. Handledarna har informerats under våren och är medvetna om detta.
- Under temat upphandling får studenterna genomföra ett rollspel men ansett att de fått för lite tid för förberedelsearbetet. Under hösten 2014 gjordes vissa ändringar i schemat vilket gav positivt resultat då den avsatta tiden verkar varit lagom.

Delkursvärdering för hösten 2014

Kursvärderingen har besvarats av sex av tio studenter.

Studenternas synpunkter på kursen som helhet:

- Kursen får bedömning 4 av 5 ("mycket bra") av samtliga som besvarat enkäten.
- Studenterna tycker att de har tillräckliga förkunskaper från tidigare kurser för att kunna ha en förståelse för de olika arbetsuppgifterna.
- De anser även att de i hög eller mycket hög grad (mv 4.5 av 5) att delkursens innehåll är värdefullt för framtida yrkesutövning. Även om de bara får en kort inblick i de olika verksamheterna har några uttryckt att de ser vad de vill eller inte vill arbeta med framöver.

Studenternas synpunkter på praktikdelarna:

Positivt

- Handledarna får generellt sett mycket goda omdömen
- Att få göra egna projekt och möjlighet att ta eget ansvar för och själv planera och sätta upp försök bedöms som positivt.
- Ett välplanerat schema för de olika perioderna uppskattas.
- Möjligheten att få se alla olika delområden inom nuklearmedicin (cyklotron, beredning, undersökning, terapi) ses som positivt. Även strålbehandlingspraktiken gav en god helhetsbild.
- Studiebesöket i Helsingborg under röntgenpraktiken. Dock finns en kommentar av motsatt karaktär.
- Att få schema och information utskickat i god tid före praktik.

Negativt

- För mycket auskultation upplevs negativt. Några studenter ansåg att praktikperioden på röntgen utgjordes av mycket auskultation och inaktivitet och lite praktiskt arbete. Praktiken utgjordes av för många årskontroller. (Kommentar LJ: En fysikertjänst var tillfälligtvis vakant i Lund.)
- Studiebesöket på röntgenavdelningen i Kristianstad kunde varit mer strukturerat och utgöras mindre av auskultation.
- Problem med handledare som är borta eller upptagna alltför mycket.
- Handledningen under strålterapipraktiken anses inte fungera riktigt bra med bland annat för lite kontakt och en del bristande information om studenternas närvaro. Någon student kände sig i vägen på praktiken. Dock positivt med vissa fysikers självpåtagna handledarroll.

Studenternas synpunkter på temaveckorna:

Positivt

- Lagstiftningsfrågorna betecknades generellt som jobbiga och ibland svåra att hinna med under praktikperioden men seminarierna anses vara ett bra och givande sätt att ta sig igenom lagstiftningen.

- Temat medicinsk etik ses av flera studenter som viktigt och intressant. Dock innebär uppgiften mycket arbete och det är svårt att få tid under praktiken. Skulle kanske räcka med den muntliga diskussionen utan skriftlig rapport.
- Temat patientsäkerhet ansågs av de flest som intressant och givande.
- Temat offentlig upphandling anses viktigt och givande och rollspelet är mycket uppskattat.
- Några studenter anser att portfolioskrivandet är ett bra sätt att reflektera över praktiken.

Negativt

- Portfolioskrivandet ansågs av flera vara en lite diffus uppgift som innebär ganska mycket arbete. Det anses också vara svårt att motivera sig skrivandet då ingen egentlig examination göres.
- Temat bildkommunikation anses för långt. En del av ämnet tas upp under MR- eller röntgenpraktikdelen.
- Någon av studenterna förslår fler möjligheter att arbeta med presentation och kommunikation för någon som inte är insatt i ämnet, t.ex. patienten, allmänheten, kompisar eller släktingar. Detta ligger väl i linje med kommunikationsuppgifterna som införts och nya uppgifter av denna karaktär kommer att läggas in som alternativ till de som gjordes under hösten 2014.

Preliminär åtgärdsplan 2015

- Eventuellt kan praktikportfolion användas för någon form av examinerande moment.
- Kommunikationsprojektet kommer att omarbetas och mer fokuseras på kommunikation med patienter, anhöriga och allmänheten.
- Det som är återkommande under praktikperioderna, både årets och tidigare år, är att studenterna vill vara aktiva och få utföra så mycket som möjligt av olika arbetsuppgifter. Dock är detta svårt att helt tillgodose pga sjukhusfysikerarbetets karaktär. Handedarna har informerats under våren och är medvetna om detta.
- Planeringen av studenternas placering på de olika praktikområdena planeras alltid utifrån handledarnas närvaro och tillgänglighet. Detta kommer dock att förtydligas vid kommunikationen med handledarna, för att undvika perioder då någon med betydande del handledning är borta. Det kommer också att påpekas vikten av tidig och tydlig information till alla berörda angående studenternas praktik, så att de är väntade och blir positivt bemötta.
- Både universitets och sjukvårdens värdegrunder samt medicinsk strålningsfysiks handlingsplan för kommer att bifogas i praktikhandboken till både studenter och handledare.

Studenternas förslag på förändringar under praktiken

- Mer aktiv handledning under strålterapipraktiken.
 - Kommentar: kommuniceras till handledarna.
- Mindre tid för auskultationer.
 - Kommentar: kommuniceras till handledarna.
- Det fungerar väldigt bra att göra praktiken i par men önskvärt med partnerbyte efter halva terminen.
 - Kommentar: Rent praktiskt är detta inte möjligt eftersom det inte går att låta grupperna göra pratiken parallellt, dvs områdena görs i olika ordning.
- Handledaren bör vara tillgänglig under hela praktikperioden.
 - Kommentar: kommuniceras till handledarna.

Diskussion kring delkursens omfattning och plats i programmet

Enligt kursvärderingarna har studenterna tillräckliga och relevanta förkunskaper för kursen.